

זוהי - גילה אלמגור, מארילין

היא רצתה להיות שחקנית אופי רצינית — אבל הקהל והמבקרים התעקשו לראות בה "פצצת מיין בלונדית". בעל כורחה, הפכו אותה לסמל של מיניות. היא עצמה היתה מופתעת מזה. כי בילדותה היתה דוקא ילדה מכוערת. כאשר גדלה בבית היתומים ובמוסדות הנוער, חשבה את עצמה לבלתי מוצלחת מכל הבנות. כאשר הפכה לפתע ליפה, בשנות הנעורים המאוחרות, כבר היה זה מאוחר מדי מכדי להשפיע על אופייה. מתחת למעטה התיצוני של פצצת המיין שכנה אשה רצינית. הרגילה לחיים קשים, והרצוה להיות הכל מלבד נערת זוהר. . . .

זוהי, פחות או יותר, התמצית של כל מאמר רציני על מרילין מונרו. זוהי גם תמצית חייה ובעיותיה של גילה אלמגור.

★ ★ ★

אלמגור — השם עצמו טומן בחוכו סיפור. אין הוא רשום בשום מיסמך רשמי. השם המפאר את תוכניות התיאטרון הקאמרי, ושהפך לנקודת משיכה, אינו קיים בחוק. גילה נולדה בשם אלכסנדרוביץ, התחנכה בשם גרייבר, וגוישה לשם גורליצקי. אלמגור הוא שטענו של שני השמות הראשונים. יחד עם השם השלישי, טוענים הליצנים, היה צריך להיחצר השם "אלמגורליצקי".

את האדם שהעניק לה את השם אלכסנדרוביץ לא הכירה גילה מעולם. הוא נרצח במרס 1939, ארבעה חדשים לפני לידתה של גילה, על רקע פוליטי שלא הובהר עד היום. מכס אלכסנדרוביץ, סרגנט במשטרת פלשתינה (א"י), העץ ניק לגילה לא רק שם, אלא גם כמה תכונות: קלסטרפניה, נטיה אמנותית כלשהי, וחוש לדייקנות גרמנית. כי אלכסנדרוביץ, ליד גרמניה, הוא האחראי לנימה הגרמנית שבאופיה של גילה.

גם אברהם גרייבר היה (ונשאר) איש־משטרה. כאשר באה אליו אלמגור הסמל אלכסנדרוביץ כדי לקבל את הקיבוצה עבור הבת היחידה, התאבה הגבר הרוסי בצעירה הפולניה, התחתן עמה. גילה חשבה אותו לאביה, קוראת לו "אבא" עד היום.

הנשואין השניים של האם הוציאו את גילה מבית־היתום מים הירושלמי, בו בילתה את שלוש־ימיה השנים הראשונות של חייה. אז זכתה גם לאחים. האב החורג הביא עמו ילד וילדה מנשואין קודמים, ואילו הנשואין החדשים הולידו שתי בנות נוספות. המעבר ממעמד של בתי־יחידה למעמד של אחת מחמישה, המתחלקים לשלושה מוצאים שונים, לא עבר ללא משברים.

היום, אחרי שהתבגרה, מסתכלת גילה על חיי־משפחה מתוחים אלה בחיבה מסויימת, כעל שלב שעשה אותה למה שהיא. אולם בשנות הילדות זה נראה אחרת — גם כשעוד לא היה ידוע לה עד כמה מעמדה בבית יוצא דופן.

★ ★ ★

לם זה בא בגיל 10. גילה שיחקה עם ילדה בחצר הבית המשפחתי הקטן בפתח־תקוה. תוך כדי מריבה רגילה הטיחה החברה כלפיה: "אה, לך אין אבא! זה לא אבא שלך!"

ברגע הראשון לא תפסה גילה מה נאמר, אך הוסיפה להתחכם עמה. אך ברגע ששמעו המלים חדרה להכרתה, החלה התמיהה הגדולה. בשעת המריבה נוכחה במקרה

• ללא קשר־משפחה עם הפזמונאי דן אלמגור.

הברונזן המכוער — גילה ביום הולדתה ה־9 (באמצע), ליד אחותה היפה ורדה. אז היתה גילה בלתי־יפה, שממונת ובלתי־אהודה.

יתומה אחוסנכת שהתבגרה ממלאבס

במשך למעלה ממחצית היום, עד שחדר להכרתה כי זהו בית־קברות נוצרי. היא עברה לבית־הקברות היהודי הסמוך, הסתובבה שם שעות, עד שגנן טוב־לב שם לב לילדה הבורה, חקר אותה לחפצה וכיחן אותם למקום הנכון. שם מצאה גילה את שם אביה חרות על אבן ישנה ומוזר נחת. בלי משים הוציאה מטפחת, החלה מנקה את האבן ברוק. רק אז נתעוררה לפתע לעובדה שזה קבר אביה — והיא שפכה עליו ים של דמעות.

מאז רגילה גילה לבקר ליד הקבר לפני כל מאורע חשוב בחייה. תוך כדי כך גילתה במקרה, כי גם אביה החורג נהג לבקר בשקט במקום — דבר שעזר להתוודע יחס של הבנה בין השניים.

כעבור שנים, כשניסתה להתקבל ללהקת חובבים, הטילו עליה לשם נסיון תרגיל דרמטי: לגלם אשה המופשטת את קבר תברה, שנהרג במלחמה. גילה שיחקה את היום ההוא בהתרגשות כה אמיתית, שהחוויה נחרתה עד היום בלב כל הנוכחים — שהיו משוכנעים כי שחקנית דרמטית עילאית נודמנה ללהקה.

★ ★ ★

כשהגיעה לגיל 16 החליטה הנערה הרגישה כי לא תרצה יותר להיות על חשבון אביה החורג, שמשכורתו גדלה, כמפקח ראשון במטה הארצי של המשטרה, הספיקה רק בקושי למשפחה הגדולה. היא ארזה את חפציה, עזבה את הדסים, חזרה הביתה, העמידה את אמה הנודמת בפני עובדה קיימת: החל מעתה תרויח את לחמה לבד. חוץ מזה תלמד בבית־ספר דרמטי.

האמביציה להיות שחקנית היתה לה מאז ומעולם — ואין לה התחלה ברורה. בהדסים עודד אותה מורה לספרות בעל־הבנה, שהבחין במצביה־הרוח הקיצוניים של תלמידתו, שאל לפשר איהמנוחה, חקר לתוכניותיה בחיים. כששמע על רצונה להיות שחקנית, ראה בכך מן הסתם הזדמנות להעסיק את התלמידה במשהו, להרגיע את נפשה הבלתי־יציבה. הוא נתן לה ספרים על תיאטרון ומחזות.

הקיר ליד מיטתה בהדסים היה מצופה תמונות של חנה מרון. היא לא חלמה אפילו להופיע עמה באחד הימים על במה אחת.

כאשר שמעה המשפחה על רצונה המורד של הבת, נערכה מועצה משפחתית כללית. הציעו לה להיות זבנית של נעליים, ללמוד בערב פקידות. איש לא האמין כי הילדה הרגילה, הבלתי־מצטיינת בלימודים, תצליח למשהו מיוחד. ערב שלם לחמה גילה בכל המשפחה. בחצות ברחה מן החדר, פרצה בבכי.

הדבר האחרון שנשמר בזכרונה היה קולו של דוד, שוב־נס לאחרה, זרק לעומתה בלעג: "גברת, כשתהיה לך פרימיירה תודיעי לי. אדאג להכין ביצים סרוחות!" עד היום לא קיבל אותו דוד הזמנה לשום הצגה של גילה אלמגור. אחת ההנאות שלה כיום היא לחשוב על כך שבני משפחתה מתפארים בשמה, גוזרים את תמונותיה מן העתונים, מכריזים: "אני עורתי לה כשהיה לה קשה. תמיד האמנתי שהיא שחקנית גדולה."

★ ★ ★

הנערה בת ה־16 עברה העירה, מצאה לה מקום לינה על מיטה בהול של זקנה בשדרות חן, שפחדה לישון בלילה לבד. עבודה מצאה כפועלת בסוכנות קטנה (המשך בעמוד 22)

הברבור גילה בת ה־20, בהצגת גנרל קישוט, כשחקנית צעירה הנאלצת בכל כוחה ללחום בדעה שהיא זוהרת מדי כדי לשחק דמות רצינית.